

УДК 358

СТВОРЕННЯ ВИСОКОТОЧНОЇ ЗБРОЇ – ПРИОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ ОБОРОННИХ ТЕХНОЛОГІЙ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК

А.Ф. Раскошний, М.М. Сахно

Науковий центр бойового застосування ракетних військ і артилерії

Сумського державного університету

40001, м. Суми, вул. Кірова 165

ncrviasumy.meta.ua

На основі узагальнення досвіду локальних війн та навчань останніх років, а також з урахуванням перспективи розвитку озброєння в провідних у військовому відношенню країнах, одним із шляхів підвищення можливостей артилерії з вогневого ураження противника являється підвищення ефективності застосування боєприпасів різноманітних типів та застосування оптимального складу бойових комплектів до гармат. Згідно сучасних поглядів на ведення бойових дій передбачається знищення бойової техніки противника не тільки на полі бою, а й далеко за його межами. Наземна артилерія здатна вражати цілі, які розташовані на великій відстані від переднього краю, при оснащенні її відповідними засобами виявлення цілей та наведення боєприпасів. Події у світі на початку ХХІ століття свідчать, що під час військових конфліктів та локальних війн загальновійськові підрозділи ведуть боротьбу з великою кількістю різноманітних малорозмірних окремих цілей (танки, БТР, бойові машини та вогневі точки, котрі розташовані в будівлях, природних та штучних схованках). Необхідність їх своєчасного ураження зумовлює застосування комплексів високоточної багатоцільової зброї. Такою зброєю для артилерійських ствольних систем є боєприпаси високої точності (БВТ).

При застосуванні боєприпасів високої точності можна досягти тієї ж ефективності ураження, що і при застосуванні осколково-фугасних (ОФ) снарядів з більш прийнятим співвідношенням за критерієм "вартість-ефективність". Кількість артилерії, яка залишається до виконання вогневих завдань, буде значно меншою ніж при застосуванні ОФ снарядів. Однак слід зазначити, що всі існуючі БВТ з різноманітними головками самонаведення мають свої недоліки. Так недоліками БВТ з лазерними головками самонаведенням є залежність від хмарності і прозорості повітря. Для застосування БВТ з інфрачервоними головками самонаведення пасивного типу необхідна наявність контрастних цілей, які є випромінювачами енергії інфрачервоного спектра (працюючі двигуни техніки і т. і.) та можливість зниження їх ефективності шляхом встановлення інфрачервоних пасток і обладнання техніки поглинаючими покриттями. БВТ з радіолокаційними головками самонаведення піддаються впливу засобів радіоелектронної боротьби.

В сучасних умовах в Україні найбільш доцільним є створення та прийняття на озброєння БВТ з головкою самонаведення напівактивного лазерного наведення. Це визначається відносно невеликою вартістю розробки і виробництва такого БВТ, а також тим, що на озброєнні сучасних артилерійських підрозділів є необхідні засоби розвідки та наведення. В провідних у військовому відношенні країнах проблему підвищення ефективності ураження групових відкритих цілей вирішують шляхом застосування касетних елементів якими споряджають корпус снаряда. Застосування касетних артилерійських снарядів (КАС) при ураженні групових відкритих цілей підвищує значення показника ефективності виконання вогневого завдання. Тому для досягнення встановлених завдань стрільби необхідно призначати меншу витрату КАС ніж ОФ снарядів.